

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/261/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612209811
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8612209811.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Zlady Šimkovej v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený spoločnosťou ERASMUS LEGAL, s.r.o., so sídlom Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615, P. adresa na doručovanie: ERASMUS LEGAL, s.r.o., so sídlom Justičná 9, 811 07 Bratislava, proti žalovanej D. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX/X, XXX XX J., o zaplatenie 422,96 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 2C/146/2012-69 zo dňa 25.06.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby okrem zmluvnej pokuty vo výške 6,74 Eur, poplatku za upomienku vo výške 9,62 Eur a kapitalizovaného denného úroku z omeškania do zaplatenia vo výške 0,15 Eur a výroku o trovách konania.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zmluvnej pokuty vo výške 6,74 Eur, poplatku za upomienku vo výške 9,62 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania do zosplatnenia vo výške 0,15 Eur vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu 1.stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 149,66 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 14.01.2010 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Druhým výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Tretím výrokom III. trovy konania žalovanej nepriznal a vyslovil, že žalobca nemá právo na ich náhradu.

Právne odôvodnil súd prvého stupňa svoje rozhodnutie ust. § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 54 ods. 1, 2, § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ust. § 2 písm. b/, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. a ust. § 153 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.). Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 2 O.s.p.

Z internetovej stránky NBS súd prvého stupňa preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov v júni 2008 činil úrok 11,38 % ročne. Z toho je zrejme, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom prípade bol takmer trojnásobne vyšší.

Úroky dohodnuté pri poskytovaní peňažnej pôžičky predstavujú odmenu za užívanie požičanej sumy. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri

peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy, nakoľko i tu platí ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Neprimerane vysoké úroky dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi konania v spotrebiteľskom úvere uzavretého dňa 5.6.2008 takmer trojnásobne (teda podstatne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Poskytnutý úver je teda z uvedeného dôvodu bezúročný.

Z uvedeného teda možno uzavrieť, že v zmluve je dohodnutá úroková sadzba neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Poskytnutý úver je teda z uvedeného dôvodu bezúročný. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 695,18 Eur, z ktorého žalovaná zaplatila sumu 545,52 Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že úver je bezúročný, žalovaná je povinná vrátiť žalobcovi sumu 149,66 Eur ($695,18 - 545,52 = 149,66$ Eur), a preto súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Žalobca vyzval žalovanú listom zo dňa 29.12.2009 k splateniu celého zostatku úveru v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Splatnosť teda nastala dňa 13.1.2010 a od 14.1.2010 je žalovaná v omeškaní, preto súd zaviazal žalovanú zaplatiť v zmysle cit. ust. Občianskeho zákonníka a Nariadenia vlády priznanú sumu vo výške 149,66 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 14.01.2010 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 142 ods. 2 O.s.p. Žalovaná mala v prevažnej časti úspech, žiadne preukázateľné trovy konania jej nevznikli a žalobca nemá právo na ich náhradu.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca a to iba proti výroku II., ktorým v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a III., ktorým mu nebola priznaná náhrada trov konania. Právne odôvodnil svoje odvolanie ust. § 205 ods.2 písm.a/, b/, d/, f/ O.s.p. Poukázal na skutočnosť, že celkové náklady spotrebiteľa sú vyznačené na prednej strane zmluvy v bode 62 a to vo výške 8.457,- Sk (280,72 Eur). Uvedené náklady si žalobca voči žalovanému uplatňuje titulom poskytnutého úveru vo výške 250.943-Sk (695,18 Eur) (bod 55 ÚZ). V bode 59 ÚZ je uvedená ročná úroková sadzba 32,62 % a v bode 60 ÚZ RPMN vo výške 38,60 %. Poukázal na skutočnosť, že s účinnosťou od 01.01.2008 bolo do zákona č. 258/2001 Z.z. včlenené ust. § 3 ods.10 a 11. V zmysle ust. § 1 ods.1 Nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru, výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru s výnimkou podľa ods.2 nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá dvojnásobku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods.2 zákona a súčasne nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá 4-násobnej hodnoty váženého priemeru priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods.2 zákona. V zmysle prehľadu o maximálnej výške odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 1.štvrtrok 2008 bola maximálna výška odplaty pre spotrebiteľské úvery vo výške do 50.000,- Sk so splatnosťou 1 do 5 rokov stanovená vo výške 112,52 %. V zmysle § 1 Hlavy 5 úverových podmienok výška úroku sa zisťuje ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky z poskytnutého úveru. Mesačná splátka $40,6626 \times$ počet splátok 24 sa rovná 975,90 Eur mínus poskytnutý úver 695,18 Eur sa rovná 280,75 Eur, čo predstavuje celkové náklady uvedené v bode č. 62 ÚZ, čo je suma takmer

totožná s výškou úroku z úveru, ktorý si žalobca aj reálne uplatňuje. Súčet vyrobeného úroku z úveru špecifikované v podaní žalobcu zo dňa 25.06.2013 vo výške 257,78 Eur a vyrubeného ušlého úroku z úveru vysvetleného v rovnakom podaní vo výške 21,90 Eur, spolu 280,68 Eur. Z uvedeného prehľadu vyplýva maximálna prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru 112,52 Eur a zároveň 4-násobok váženého priemeru priemerných hodnôt RPMN a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov je vo výške 112,52 %. Vzhľadom na skutočnosť, že sumu celkových nákladov spotrebiteľa tvorí v tomto prípade iba úrok za poskytnutie úveru, ktorý bol v danom prípade vo výške 280,68 Eur, čo predstavuje 40,38 % zo sumy poskytnutého úveru má žalobca za to, že dohodnutá výška úrokovej sadzby a následná suma celkových nákladov spotrebiteľa je primeraná a žalobca si v tomto konaní uplatnil úrok za poskytnutie úveru dôvodne a v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Vzhľadom na skutočnosť, že definícia dobrých mravov v slovenskom právnom poriadku neexistuje, je len na zvážení súdov ako konanie dodávateľa vyhodnotí v kontexte konkrétnych skutočností v právnom vzťahu dodávateľ - spotrebiteľ. Pri existencii osobitnej právnej úpravy upravujúcej maximálnu výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľských úverov považuje žalobca za nesprávne aplikovať na výšku takejto odplaty úrokovú mieru vzťahujúcu sa na úvery poskytované bankami ako to urobil súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku. Zároveň poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9Co/72/2012 a 3Co/67/2008. Dohodnutá výška úrokovej sadzby 32,62 % bola primeraná v súlade s právnymi predpismi platnými v čase uzavretia úverovej zmluvy a teda nie je možné odvolávať sa v tomto prípade na rozpor výšky úroku z úveru s dobrými mravmi.

V rozsudku súd prvého stupňa nijakým spôsobom neodôvodnil z akého dôvodu nepriznal nárok na zmluvnú pokutu vo výške 6,74 Eur, ktorý si žalobca návrhom riadne uplatňoval. V tejto časti je rozsudok nepreskúmateľný v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy SR, teda odňatie možnosti konať pred súdom, pričom súd prvého stupňa už bol raz odvolacím súdom vo veci sp.zn. 5Co/203/2013 na základe rozhodnutia zo dňa 03.04.2014 upozornený na uvedené, keď bolo jeho rozhodnutie v tejto veci už raz zrušené a vrátené na ďalšie konanie. Žalobca má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, v časti je nepreskúmateľné, čím bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Preto navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobe vyhovel v plnom rozsahu aj čo do trov konania alebo rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca si zároveň uplatnil trovy odvolacieho konania 37,54 Eur s DPH.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, teda vo výroku II., ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá a vo výroku o trovách konania v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods.2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 14.10.2015 a zistil, že odvolanie žalobcu čiastočne dôvodné nie je a čiastočne dôvodné je.

Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa znova rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 149,66 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 14.01.2010 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, aj keď v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol už právoplatnosť, pretože rozsudok Okresného súdu Svidník č.k. 2C/146/2012-42 zo dňa 26.06.2013 bol uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/203/2013-64 zo dňa 03.04.2014 zrušený v napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti a vo výroku III. o trovách konania a iba v tomto rozsahu bol vrátený súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Výrok I. však odvolaním napadnutý nebol, preto ho odvolací súd nepreskúmal.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že účastníci konania dňa 05.06.2008 uzatvorili úverovú zmluvu č. 3806030085, na základe ktorej žalobca žalovanej poskytol úver vo výške 20.943,- Sk (695,18 Eur) na zakúpenie tovaru technika čistenia, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 24 mesačných splátkach vo výške 1.225,- Sk (40,66 Eur). V zmluve bola uvedená RPMN vo výške 38,6 %, pričom prvá splátka bola splatná dňa 05.07.2008 a posledná splátka dňa 25.06.2010. Splátky boli splatné vždy do 25. dňa v kalendárnom mesiaci.

Zo splátkového kalendára (č. I. 3 spisu) č. zmluvy 3806030085 výška úveru 695,180243 Eur žalovaná splácala poskytnutý úver splátkami vo výške 40,66 Eur dňa 26.06.2008, 30.07.2008, 04.09.2008,

02.10.2008, 04.11.2008, 09.12.2008, 31.12.2008, splátkou vo výške 81,32 Eur dňa 05.03.2009, splátkou vo výške 43,98 Eur dňa 08.04.2009, splátkou vo výške 3,32 Eur dňa 05.05.2009, splátkou vo výške 50,62 Eur dňa 19.06.2009, splátkou vo výške 37,34 Eur dňa 30.07.2009, splátkou vo výške 41,- Eur dňa 23.09.2009 a celkom zaplatila sumu 545,52 Eur.

Podľa ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Odvolačný súd súhlasí s právnym názorom súdu prvého stupňa, že úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi konania v spotrebiteľskom úvere uzavretého dňa 05.06.2008 takmer trojnásobne, teda podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Odvolačný súd súhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že poskytnutý úver je teda z uvedeného dôvodu bezúročný. Keď žalobca v odvolaní poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktoré by boli vydané skôr, odvolačný súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co/111/2012 zo dňa 24.10.2012, ktorý sa otázkou dobrých mravov a úrokov dohodnutých žalobcom v inej právnej veci tiež zaoberal. Dospel k rovnakému záveru ako súd prvého stupňa v tejto veci a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/421/2014 zo dňa 30.06.2015.

Preto odvolačný súd potvrdil rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby okrem zmluvnej pokuty vo výške 6,74 Eur, poplatku za upomienku vo výške 9,62 Eur a kapitalizovaného denného úroku z omeškania do zaplatenia vo výške 0,15 Eur a vo výroku o trovách konania podľa ust. § 219 O.s.p.

Vo zvyšku možno prisvedčiť žalobcovi, že aj keď rozsudok bol už raz odvolacím súdom zrušený, súd prvého stupňa sa riadne nevyporiadal s otázkou zmluvnej pokuty, ktorú si uplatnil žalobca vo výške 6,74 Eur. Tak je tomu i čo do poplatku za upomienku vo výške 9,62 Eur, pričom odvolačný súd poznamenáva, že čo do sumy 3,32 Eur poplatku za upomienku zobral žalobca svoju žalobu späť (č.l. 33 spisu), teda poplatok za upomienku v súčasnosti činí 6,94 Eur. Súd prvého stupňa však nerozhodol ani o späťvzati žaloby v tejto časti. Zároveň súd prvého stupňa neodôvodnil ani zamietnutie úroku z omeškania zo splátky 40,66 Eur za 18 dní vyrubený 12.10.2009 do 14.01.2010 vo výške 0,15 Eur.

Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 157 O. s. p.. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia. V tejto súvislosti je právne významné práve ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa žalobca domáha a z akých dôvodov ako sa vo veci vyjadril odporca prípadne iný účastník konania stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p. dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami vrátane ich povinností svoje rozhodnutia náležite odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutia totiž dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa správal pri rozhodovaní o veci samej.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ústavnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie

bezvýznamný bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

Súd prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zmluvnej pokuty vo výške 6,74 Eur, poplatku za upomienku vo výške 9,62 Eur (3,32 + 6,74 Eur), kapitalizovaného úroku z omeškania do zosplatnenia vo výške 0,15 Eur vydal nepreskúmateľné rozhodnutie. Preto bola odňatá žalobcovi v tejto časti možnosť riadne brániť svoje záujmy v odvolacom konaní. Preto odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 221 ods. 1 písm. f/ v spojení s ods. 2 tohto ustanovenia zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zmluvnej pokuty vo výške 6,74 Eur, poplatku za upomienku vo výške 9,62 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania do zosplatnenia vo výške 0,15 Eur a v súvisiacom výroku o trovách konania a vec vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude riadne sa zaoberať nárokom žalobcu čo do zmluvnej pokuty vo výške 6,74 Eur, riadne rozhodnúť o späťvzati žaloby čo do sumy 3,32 Eur poplatku za upomienku i čo do zvyšku 6,92 Eur poplatok za upomienku (spolu 9,62 Eur) i kapitalizovaného úroku z omeškania do zosplatnenia vo výške 0,15 Eur a svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavkám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa o trovách prvostupňového i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.